

Formaliteiten bij overlijden

Patiëntenvoorlichting

Formaliteiten bij overlijden

Informatie voor nabestaanden

Inhoudsopgave

Inleiding	pag. 3
Mortuariumbeheerder	pag. 3
Overlijdenspapieren	pag. 3
Waarschuwen uitvaartverzorger	pag. 4
Obductie	pag. 4-5
Donatie	pag. 6-7
Ter beschikken stellen van de wetenschap	pag. 8
Niet-natuurlijke dood	pag. 8
Persoonlijke bezittingen	pag. 9
Verzorging van de overledene	pag. 9-10
Persoonlijke wensen	pag. 10
Rituele bewassing	pag. 10
Verblijf van de overledene in het mortuarium	pag. 10
Kosten	pag. 10-11
Rouwbegeleiding	pag. 11
Telefoonnummers	pag. 11-12

1. Inleiding

Omdat een naaste uit uw familie- of vriendenkring is overleden en het u moeilijk zal vallen nu uw aandacht te richten op de formaliteiten die vervuld moeten worden, ontvangt u van ons deze brochure, die u van pas kan komen bij het treffen van de noodzakelijke maatregelen.

Ook wordt u door middel van deze brochure op de hoogte gebracht op welke wijze door het ziekenhuis een aantal zorgwerkzaamheden wordt verricht en waarom die werkzaamheden aan u in rekening worden gebracht conform de Algemene Voorwaarden van het ziekenhuis.

2. Mortuariumbeheerder

De verzorging en het beheer van het mortuarium zijn door het ziekenhuis opgedragen aan een gespecialiseerde mortuariumbeheerder. De mortuariumbeheerder neemt gedurende 24 uur per dag voor ons ziekenhuis de verzorging van overledenen op zich en handelt op een correcte manier de voor het mortuarium noodzakelijke administratieve zaken af.

Voor de verdere zorg voor de overledene, het eventuele vervoer naar elders en het regelen van de uitvaart dient u zelf een uitvaartverzorger in te schakelen.

3. Overlijdenspapieren

Het verdient aanbeveling – uiteraard voor zover u dat wenst - zo spoedig mogelijk een uitvaartverzorger en/of uitvaartverzekering in te schakelen. Deze kan veel van de te verrichten formaliteiten van u overnemen.

De uitvaartverzorger kan zorg dragen voor:

- Het afhalen van de overlijdenspapieren bij het mortuarium
- Het vervullen van de vereiste formaliteiten bij de ambtenaar van de Burgerlijke Stand in de gemeente waar het overlijden heeft plaatsgevonden.

Mocht u deze formaliteiten zelf willen afwikkelen, dan dient u met het volgende

rekening te houden:

- De overlijdenspapieren kunnen na telefonisch overleg met de mortuariumbeheerder worden opgehaald. Het telefoonnummer vindt u achter in deze brochure.
- De overlijdenspapieren dient u te bezorgen bij de ambtenaar van de Burgerlijke Stand van de gemeente waarin het overlijden heeft plaatsgevonden.
- Bij het bezoek aan de ambtenaar van de Burgerlijke Stand dient u, voor zover van toepassing, het trouwboekje van de overledene mee te nemen. Tevens dient u aan de ambtenaar op te geven hoeveel uitsneden van de overlijdensakte u wenst te ontvangen, onder meer ten behoeve van het afwikkelen van formaliteiten voor bank, pensioenverzekeringen en ziektekostenverzekering.

4. Waarschuwen uitvaartverzorger

Wanneer u als nabestaande de formaliteiten in het ziekenhuis heeft afgerond, zult u een uitvaartverzorger willen waarschuwen.

In de persoonlijke papieren van de overledene kan een verzekeringspolis aanwezig zijn. Is een dergelijke polis aanwezig, dan kunt u contact opnemen met de betreffende uitvaartverzekeraar of -verzorger.

In sommige gevallen kan het zijn dat de overledene tijdens zijn/haar leven voorkeur voor een uitvaartverzorger met u als nabestaanden heeft besproken.

In alle gevallen bent u vrij in het maken van een keuze.

U wordt beleefd verzocht om bij het maken van deze keuze **geen** vragen daarover te stellen aan de verpleegkundige of de mortuariumbeheerder en/of medewerk(st)er. Zij dienen zich ten opzichte van de uitvaartverzorgers strikt neutraal op te stellen.

5. Obductie

Door de behandelend arts of de arts die de dood heeft geconstateerd kan gevraagd worden of u toestemming geeft voor obductie. De arts legt u de toestemmingsprocedure uit. Hij vermeldt de reden aan de nabestaanden. Nadat de

nabestaanden toegestemd hebben, vult de arts een toestemmingsformulier voor obductie in, dat de nabestaanden moeten ondertekenen. In die gevallen waarin geen toestemming wordt vereist, legt de arts uit waarom niet.

Wat is een obductie?

Bij een obductie onderzoekt een patholoog het lichaam van de overledene. Hierbij worden de organen in de borst- en buikholte onderzocht. Als het nodig is dat ook andere lichaamsdelen of organen worden onderzocht, moet de arts die toestemming vraagt dat duidelijk vermelden op het toestemmingsformulier. De nabestaanden kunnen bezwaar maken tegen een volledige obductie en een geringere omvang van de obductie bepalen.

Het doel van een obductie

Het doel van een obductie kan zijn:

- Een onderzoek naar de oorzaak van het overlijden;
- Een onderzoek naar de resultaten van een medische behandeling.

Wie moeten er toestemming geven

Aan de nabestaanden van de overledene wordt toestemming gevraagd voor obductie.

Onder nabestaanden worden verstaan:

- De echtgeno(o)t(e) van de overledene;
- De partner van de overledene;
- De naaste aanwezige bloedverwanten;
- De aanwezige meerderjarige erfgenamen; of
- Personen die op een andere manier verantwoordelijk zijn.
(wettelijk vertegenwoordiger)

Wanneer is er geen toestemming nodig

Als door de overledene (zestien jaar of ouder) een verklaring is ondertekend, waarin hij/zij om een obductie vraagt of hiervoor toestemming geeft.

In geval van een gerechtelijke sectie is geen toestemming nodig van de nabestaanden, omdat deze plaatsvindt op last van de officier van justitie.

De uitslag van het onderzoek

De patholoog deelt zijn bevindingen mee aan de arts die de overledene heeft behandeld. Deze licht de nabestaanden in.

Hiervoor dient u zelf na 4 tot 6 weken een poliklinische afspraak te maken voor een gesprek met de behandelend arts.

In geval van een gerechtelijke sectie licht de gerechtelijk patholoog alleen de officier van justitie in.

Na de obductie

Na de obductie zal de overledene cosmetisch worden hersteld.

Na een obductie zal er normaal een opbaring kunnen plaatsvinden in een rouwkamer of thuis.

6. Donatie

Aan de hand van een lijst met criteria stelt de arts vast of de overledene in aanmerking kan komen voor donatie.

Na het overlijden raadpleegt de arts het Donorregister om na te gaan of de overledene als donor geregistreerd staat.

Wanneer de overledene niet als donor geregistreerd staat kan de behandelend arts alsnog toestemming vragen aan de nabestaanden voor donatie.

Onder nabestaanden worden verstaan:

- De echtgeno(o)te van de overledene;
- De partner van de overledene;
- De naaste aanwezige bloedverwanten;
- De aanwezige meerderjarige erfgenamen; of
- Personen die op een andere manier verantwoordelijk zijn. (wettelijk vertegenwoordiger)

Wat gebeurt er bij een donatie

In de meeste gevallen vindt orgaandonatie plaats bij patiënten die hersendood zijn. Dit wil zeggen dat de patiënt geen hersenactiviteit meer heeft en eigenlijk overleden is, maar nog niet van de apparatuur is afgesloten. Dit houdt in dat u voor het afsluiten van de apparatuur wordt benaderd door de behandelend arts met de

vraag of er donatie mag plaats vinden.

Bij orgaandonatie en bij botweefseldonatie wordt gebruik gemaakt van de operatiekamer in het ziekenhuis. De uitname van organen geschiedt door artsen van het ziekenhuis of van het transplantatiecentrum. Alle afspraken zullen worden gecoördineerd door de Nederlandse Transplantatiestichting (NTS).

Op de website van www.donorvoorlichting.nl kunt u uitgebreide informatie vinden.

Onder weefseldonatie valt de donatie van huid en cornea (hoornvlies op het oog), hartkleppen, bepaalde bloedvaten en botweefsel. Huid en cornea worden verwijderd in het mortuarium door speciaal opgeleide medewerkers van Bio Implant Services.

Als toestemming door nabestaanden is gegeven, zal aan de hand van een lijst met criteria worden bezien, of de overledene kan fungeren als donor. Dit zal worden bepaald door de arts in overleg met de NTS. (Nederlandse Transplantatiestichting)

Heeft u vragen? Stel ze gerust aan de behandelend arts of verpleegkundige. Bij orgaandonatie worden de nabestaanden intensief begeleid door de transplantatiecoördinator.

Het doel van een donatie

- Door donatie van organen kan het leven van andere mensen worden gered of dragelijker worden gemaakt.
- Met donorhuid worden patiënten met brandwonden behandeld. Door aanbrengen van donorhuid vermindert de pijn, wordt de kans op infecties kleiner en zal een betere wondgenezing worden bereikt met minder kans op littekens.
- Patiënten die geholpen worden met hoornvliezen zullen weer kunnen zien.
- Het botweefsel dat door een donor beschikbaar is gesteld, kan voorkomen dat bij de ontvanger een arm of been moet worden geamputeerd.

Na de donatie

Het uitnemen van organen en weefsels gebeurt met grote zorgvuldigheid en aandacht voor het uiterlijk van de overledene. Er wordt niets weggenomen op

plaatsen die zichtbaar zijn bij het opbaren.

Na een donatie zal er normaal een opbaring kunnen plaatsvinden in een rouwkamer of thuis.

Bij opbaren thuis is het altijd verstandig om vooraf te overleggen met de begrafenisondernemer.

De begrafenis of de crematie wordt door de donatieprocedure niet vertraagd.

Kosten

Aan het afstaan van organen en weefsels voor transplantatiedoeleinden zijn voor nabestaanden geen kosten verbonden.

Informatie voor nabestaanden kunt u ook opvragen via www.donorvoorlichting.nl

7. Ter beschikking stellen van de wetenschap

Het lichaam van een overledene kan alleen ter beschikking van de wetenschap worden gesteld, wanneer er een bevestiging van een universiteit kan worden overgelegd. Tijdens het leven moet een persoon zich hebben aangemeld bij een universiteit.

Bij terbeschikkingstelling van de wetenschap, is het uitgesloten dat er obductie of donatie plaatsvindt.

Bij een gerechtelijke obductie komt terbeschikkingstelling dan ook te vervallen.

8. Niet-natuurlijke dood

Onder een niet-natuurlijke dood wordt verstaan, dat iemand ten gevolge van een niet natuurlijke oorzaak is overleden.

Hieronder vallen o.a. verkeersongeval, zelfdoding, misdrijf. Door politie en justitie zal een onderzoek naar de doodsoorzaak worden ingesteld.

In dit geval zal een rouwbezoek pas dan kunnen plaatsvinden wanneer het lichaam

van de overledene door de officier van justitie is vrijgegeven.

9. Persoonlijke bezittingen

De persoonlijke bezittingen van de overledene worden op de betrokken verpleegafdeling of Intensive Care bewaard. Om misverstanden of zoekraken te voorkomen is het verstandig deze bezittingen zo spoedig mogelijk op te (laten) halen. U zult worden gevraagd een formulier te ondertekenen als bewijs van ontvangst.

Persoonlijke bezittingen die met de overledene meegaan naar het mortuarium vallen niet onder de verantwoordelijkheid van de mortuariumbeheerder.

10. Verzorging van de overledene

Indien een patiënt in het ziekenhuis komt te overlijden, wordt hij/zij respectvol naar het mortuarium overgebracht waar de verzorging van de overledene plaatsvindt. Deze verzorging wordt uitgevoerd door een gespecialiseerde mortuariumbeheerder, die door het ziekenhuis hiervoor is aangewezen. Wanneer u dit wilt, kunt u zelf aanwezig zijn bij deze verzorging.

Wanneer u niet wenst dat de overledene wordt verzorgd (bijv. vanwege religieuze of andere redenen), dient u dit direct na het overlijden mee te delen aan de verpleegkundige. Deze overhandigt u dan een verklaring die u vervolgens dient te ondertekenen. Indien u er voor kiest om de verzorging niet in het mortuarium van het ziekenhuis te laten plaatsvinden, dan dient u dit zo spoedig mogelijk met de door u ingeschakelde uitvaartverzorger te bespreken. U dient aan de uitvaartverzorger opdracht te geven om de overledene zo spoedig mogelijk (binnen 3 uur na overlijden) over te brengen naar de plaats van opbaring. Indien deze opdracht niet door u wordt gegeven, of niet wordt uitgevoerd, zal het ziekenhuis om redenen van respect en hygiëne alsnog aan de mortuariumbeheerder verzoeken om de verzorging te verrichten. Tevens zal dan begonnen worden met het koelen van de overledene.

Het is belangrijk -uiteraard wanneer u dit wenst- dat u de kleding waarin de overledene gekleed moet worden in het ziekenhuis achterlaat of nabrengt, zodat de mortuariumbeheerder de verzorging compleet kan uitvoeren.

11. Persoonlijke wensen

Indien er persoonlijke wensen zijn met betrekking tot make-up, kleding, sierraden e.d. kunt u deze kenbaar maken aan de verpleegkundige. Deze zal uw wensen overbrengen aan de mortuariumbeheerder.

12. Rituele bewassing

Rituele bewassing kan plaatsvinden in overleg met de mortuariumbeheerder, mits hiervoor in het mortuarium voldoende ruimte beschikbaar is. De kosten voor het ter beschikking stellen van de speciale wasruimte worden door de mortuariumbeheerder in rekening gebracht.

13. Verblijf van de overledene in het mortuarium

Elke overledene wordt voor kortere of langere tijd opgebaard in het mortuarium van het ziekenhuis. Met de door u ingeschakelde uitvaartverzorger kunt u bespreken of de overledene in het mortuarium van het ziekenhuis blijft, of dat u er de voorkeur aan geeft de overledene elders op te baren.

De bezoektijden van het mortuarium zijn uitsluitend volgens afspraak. Deze afspraken worden veelal door de uitvaartverzorger met de mortuariumbeheerder gemaakt.

De medewerkers van het mortuarium willen zoveel mogelijk rekening houden met de persoonlijke wensen van de nabestaanden.

14. Kosten

De kosten van het gebruik van het mortuarium en de verzorging worden, zo mogelijk via de door u ingeschakelde uitvaartverzorger, door de mortuariumbeheerder aan de nabestaanden in rekening gebracht, tegen de daarvoor geldende tarieven.

Tot 3 uur na overlijden zullen geen kosten in rekening worden gebracht. Na de termijn van 3 uur geldt een vast tarief. Wanneer nog obductie moet worden verricht, worden tot het moment dat die heeft plaatsgevonden, behoudens de kosten voor de verzorging, geen aanvullende kosten in rekening gebracht.

Eventueel mortuariumbezoek wordt apart in rekening gebracht, evenals het gebruik van de koeling/het opbaren in het mortuarium na een termijn van 3 uur na overlijden.

Buiten kantooruren worden er wel kosten in rekening gebracht voor het overbrengen van de overledene.

Deze kostenberekening geschiedt zonder tussenkomst, maar met medeweten van het ziekenhuis. Voor de goede orde wijzen wij u er op dat de *kosten van de verzorging en de kosten verbonden aan het gebruik van het mortuarium géén onderdeel zijn van het tarief van het ziekenhuis en evenmin zijn opgenomen in de ziektekostenverzekeringen en derhalve apart betaald moeten worden.*

15. Rouwbegeleiding

Het Landelijk Steunpunt Rouw (L.S.R.) kan u informeren omtrent gespreksgroepen voor rouwverwerking. Tevens kunt u hier terecht voor literatuur over rouwverwerking.

Landelijk Steunpunt Rouw

Barchman Wuytierslaan 89
3819 AB AMERSFOORT

info@landelijksteunpuntrouw.nl
033 - 461 68 86

Zorgloket Landelijksteunpunt Rouw, Amersfoort

hulpvraag@landelijksteunpuntrouw.nl

Tel: 033 - 461 68 96

(ma, di, do, vr van 9-12 uur)

16. Herdenkingsbijeenkomst

- Elke eerste zaterdag in maart wordt een herdenkingsbijeenkomst gehouden. Naasten van patiënten die in het kalenderjaar daarvoor zijn overleden zullen worden uitgenodigd. Daarom vraagt de verpleegkundige of zij alvast uw postadres of uw emailadres mag noteren. Te zijner tijd kunt u beslissen of u wel of niet wilt komen.

Voor informatie en aanmelden kunt u altijd een bericht sturen aan herdenkingsbijeenkomst@westfriesgasthuis.nl

17. Telefoonnummers

- Mortuarium: (0229) 257802

Notities:

[illegible]

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-00806-NL 09-12-2020